

**የኢትዮጵያ የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና ክብካቤ
አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን**

**የምግብ ላኪ፣ አስመጭና ጅምላ አከፋፋይ ድርጅቶች
ቁጥጥር መመሪያ**

ነሐሴ 2004 ዓ.ም.
አዲስ አበባ

ማውጫ

መግቢያ.....1

**ክፍል አንድ
ጠቅላላ**

- 1. አጭር ርዕስ 2
- 2. ትርጓሜ..... 2
- 3. ዓላማ 4
- 4. የተፈጻሚነት ወሰን 4

ክፍል ሁለት

ስለ ብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት

- 5. የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ስለ መስጠት 5
- 6. የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት የማያሰጡ ሁኔታዎች 5
- 7. የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ነጥብ አሰጣጥ..... 6
- 8. የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ስለ ማይጠየቅባቸው ሁኔታዎች 6
- 9. የአድራሻ እና የባለቤትነት ለውጥ ስለማድረግ 6
- 10. ምትክ ስለ መስጠት 7
- 11. ስለ እድሳት 7
- 12. የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት አቀማመጥ 8

ክፍል ሶስት

ስለ ምግብ ማከማቻ ቦታ አሰራርና አስፈላጊ ግብአቶች

- 13. የምግብ ንግድ ድርጅት ስለ ሚቋቋምበት አካባቢ 8
- 14. የምግብ ማከማቻው ህንፃና አሰራር 8
- 15. ስለ አስፈላጊ ቁሳቁሶች 9

ክፍል አራት

የምግብ ንግድ ድርጅት ሰራተኞች ሞያ፣ ጤንነትና ንፅህና

- 16. ስለ ምግብ ቴኪኒካል ባለሞያ 10
- 18. ስለ ምግብ ሽያጭ ሰራተኛ ጤናና ደህንነት 12

ክፍል አምስት

ምግብ ወደ አገር ውስጥ ስለማስገባትና ወደ ውጭ አገር ስለ መላክ

- 19. ምግብን ወደ ሀገር ውስጥ ስለማስገባት 12
- 20. በጤና ሰርተፊኬት ላይ መካተት ያለባቸው መረጃዎች..... 14

21.	በምግብ ጥራት ምርመራ ሰርተፊኬት ላይ መካተት ያለባቸው መረጃዎች.....	14
22.	በምግብ ሽያጭ ሰርተፊኬት ላይ መካተት ያለባቸው መረጃዎች	15
23.	ስለ ምግብ የመጠቀሚያ ጊዜ.....	15
24.	በምግብ ማሸጊያ ገላጭ ፅሁፍ ላይ መኖር ስላለበት መረጃ.....	16
25.	ምግብን ወደ ውጭ ሀገር ስለ መላክ.....	18

ክፍል ስድስት

ስለ ምግብ ማከፋፈል፣ ማከማቸትና ማጓጓዝ

26.	ምግብ ስለ ማከፋፈል.....	19
27.	ስለ ምግብ አከመቻቸትና አያያዝ ሁኔታ.....	19
28.	ምግብ ስለ ማጓጓዝ.....	20

ክፍል ሰባት

አስተዳዳሪዊ እርምጃዎች

29.	ማስጠንቀቂያ ስለ መስጠት.....	21
30.	ስለ እገዳ.....	21
31.	ስለ ስረዛ.....	22
32.	ምግብን ስለ መያዝ.....	23
33.	የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ስለ መመለስ.....	23
35.	ምግብ ለሌላ አካል ስለማስተላለፍ.....	24
36.	ምግብ ከገበያ ላይ ስለ መሰብሰብ /Product recall/.....	24
37.	በጥቅም ላይ ስለማይውሉ ምግቦች አወጋገድ.....	25
38.	ስለ አስተዳዳሪዊ እርምጃ እና ቅሬታ አቀራረብ.....	25

ክፍል ስምንት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

39.	የምግብ መረጃ ስለ መያዝ.....	26
40.	ምግብ ስለ ማስተዋወቅ.....	26
41.	መረጃ ለሕዝብ ይፋ ስለ ማድረግ.....	26
42.	ስለ አግልግሎት ክፍያ.....	27
43.	የመተባበር ግዴታ.....	27
44.	ተፈጻሚነት የማይኖራቸው መመሪያዎች.....	27
45.	መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ.....	27

እዝሎች-----28-39

መግቢያ

በምግብ ንግድ ሥራ ላይ የተሰማሩና የሚሰማሩ ድርጅቶች የሚልኩት፣ የሚያስመጡት ወይም የሚያከፋፍሉትን ምግብ ጥራትና ደህንነቱን በማረጋገጥ የህብረተሰቡን ጤና መጠበቅ አስፈላጊ በመሆኑ፤

ወደ ሀገር ውስጥ የሚገቡ ምግቦች ጥራታቸውንና ደህንነታቸው የተረጋገጡና አስፈላጊ መስፈርቶችን ያሟሉ መሆናቸውን ማረጋገጥ አስፈላጊ በመሆኑ፤

ልዩ ቁጥጥር በሚያስፈልጋቸው ምግቦች ላይ በተለየ መልኩ ቁጥጥር ለማካሄድ የሚያስችል ስርዓት መዘርጋት አስፈላጊ በመሆኑ፤

ማንኛውም በምግብ ንግድ ስራ ላይ ለሚሰማሩ ድርጅት የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት መስጠት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

በኢትዮጵያ የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር አዋጅ ቁጥር 661/2002 አንቀጽ 55 (3) መሰረት ይህ የምግብ ላኪ፣ አስመጪና ጅምላ አከፋፋይ ድርጅቶች ቁጥጥር መመሪያ ወጥቷል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ “የምግብ ላኪ፣ አስመጪና ጅምላ አከፋፋይ ድርጅቶች ቁጥጥር መመሪያ ቁጥር 4/2004” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ መመሪያ ውስጥ፡-

- 1) “ምግብ” ማለት በአዋጁ አንቀጽ 2 ንዑስ አንቀጽ (1) ስር የተሰጠው ትርጓሜ እንደተጠበቀ ሆኖ በምግብ አምራች ድርጅት ተመርቶ ከአንድ ክልል በላይ ወይም ለውጭ አገር ገበያ ሽያጭ የተዘጋጀ ምርት ነው፤
- 2) “የተጨረረ ምግብ” ማለት በምግብ ውስጥ የሚገኙ ጎጂ ባክቴሪያዎችንና ሌሎች ተህዋሲያንን በመግደል የቆይታ ጊዜውን ለማራዘም በጨረራ ሀይል የታከመ ምግብ ነው፤
- 3) “ተጨማሪ ምግብ” ማለት ማንኛውም መደበኛ አመጋገብን የንጥረ ምግብ ፍላጎት ለማሟላት የሚዘጋጅ የንጥረ ምግብ ወይም ፊደራሎጂካል ውጤት ያላቸው የቫይታሚን ወይም የማዕድን ወይም የሌሎች ንጥረ ነገሮች በነጠላ ወይም በጣምራ የሚገኙበትና በተወሰነ መጠን እንዲወሰድ ታስቦ በካፕሱል፣ በእንክብል፣ በዱቄት፣ በፈሳሽ፣ በጠብታ ወይም በሌላ ተመሳሳይ ሁኔታ የሚዘጋጅ ምግብ ነው፤
- 4) “የጨቅላ ሕጻን ምግብ” ማለት ከእንስሳ ወይም አትክልት የሚገኝ ወተት ወይም ወተት መሰል ውጤት ሆኖ አግባብ ባለው የጨቅላ ሕጻን ምግብ ደረጃ መሰረት በፋብሪካ የተዘጋጀና ከውልደት እስከ መጀመሪያዎቹ ስድስት ወር እድሜ ውስጥ ላለ የጨቅላ ሕጻን የንጥረ ምግብ ፍላጎትን ለማሟላት የተዘጋጀ ምግብ ነው፤

- 5) “የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት” ማለት በምግብ ንግድ ሥራ ላይ የሚሰማራ ድርጅት አስፈላጊውን ድርጅታዊ መስፈርት አሟልቶ ሲገኝ በባለሥልጣኑ የሚሰጥ የሥራ ፈቃድ ነው።
- 6) “የምግብ ንግድ ድርጅት” ማለት ከአንድ ክልል በላይ ለሆነ ፍጆታ የሚውል ምግብና የምግብ ጥሬ ቃ ችን በመላክ፣ በማስመጣት ወይም በጅምላ ማከፋፈል ስራ ላይ የተሰማራ ተቋም ነው።
- 7) “ምግብ ላኪ” ማለት በሀገር ውስጥ የተመረቱ ምግቦች በየብስ፣ በባሕር ወይም በአየር ከአትዮጵያ ወጭ የሚልክ ሰው ነው።
- 8) “ምግብ አስመጪ” ማለት ከሀገር ወጭ የተመረቱ ምግቦችን በየብስ፣ በባሕር ወይም በአየር ወደ ሀገር ውስጥ አስገብቶ የሚያከፋፍል ሰው ነው።
- 9) “ምግብ ጅምላ አከፋፋይ” ማለት በሀገር ውስጥ በፋብሪካ ደረጃ የተመረተ ወይም ከሀገር ወጭ የተመረተ ምግቦች ከምግብ አስመጪና አምራች ድርጅት ተረክቦ ለምግብ ቸርቻሪዎች የሚያከፋፍል ሰው ነው።
- 10) “እገዳ” ማለት በምግብ ንግድ ሥራ ላይ የተሰማራ ሰው ባለስልጣኑ ያወጣቸውን ተለይተው የተቀመጡ መስፈርቶች ባለማክበሩ ምክንያት በዚህ መመሪያ መሰረት ለተወሰነው ጊዜ ከምግብ ንግድ ሥራው ታግዶ እንዲቆይ የሚደረግበት አስተዳደራዊ እርምጃ ነው።
- 11) “ስረዛ” ማለት በምግብ ንግድ ሥራ ላይ የተሰማራ ሰው ባለስልጣኑ ያወጣቸውን ተለይተው የተቀመጡ መስፈርቶችን ባለማክበሩ ምክንያት በምግብ ንግድ ሥራ ላይ እንዳይሰማራ ለማድረግ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱን በመሰረዝ የሚወሰድ አስተዳደራዊ እርምጃ ነው።
- 12) “የጤና ምስክር ወረቀት” ማለት እንደቅደም ተከተሉ ወደ አገር ውስጥ ለሚገቡ ወይም ወደ ውጪ ለሚላኩ ምግቦች አግባብ ካለው የውጪ አገር አካል ወይም በባለሥልጣኑ የሚሰጥ የምግቡን ደህንነትና ጥራት የሚያረጋግጥ ሰነድ ነው።
- 13) “የምግብ ጥራት ምርመራ ማረጋገጫ ሰርተፊኬት” ማለት እንደቅደም ተከተሉ ወደ አገር ውስጥ ለሚገባ ወይም ከአገር የሚወጣ ወይም በአገር ውስጥ ለሚመረት ምግብ ይዘቱን የሚገልጽና ደህንነቱን የሚያረጋግጥ አግባብ ባለው የውጪ አገር አካል ወይም በባለሥልጣኑ የሚሰጥ ሰነድ ነው።

- 14) “የቴክኒክ ባለሙያ” ማለት የምግብ ንግድ ድርጅት በሚያስመጣው ወይም በሚልከው ወይም በሚያከፋፍለው ምግብ ከምግቡ ደህንነትና ጥራት ጋር በተያያዘ ሁኔታ ለሚሰሩ ማንኛውም ስራ በበላይነት የሚመራና የሚቆጣጠር ሰው ነው፤
- 15) “የዕቃ ዝርዝር መግለጫ ሰነድ” ማለት በጤና ምስክር ወረቀቱ የተጠቀሱ ወደ አገር ውስጥ የገቡ ምግቦች ዝርዝር ማለት ነው፤
- 16) “ባለስልጣን” ማለት የኢትዮጵያ የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን ነው፤
- 17) “አዋጅ” ማለት የምግብ፣ የመድሃኒትና የጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር አዋጅ ቁጥር 661/2002 ነው፤
- 18) “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤
- 19) በአዋጁና በደንቡ ላይ የተቀመጡት ትርጓሜዎች በዚህ መመሪያ ተፈጻሚነት ይኖራቸዋል፡፡

3. ዓላማ

የዚህ መመሪያ ዋና ዓላማ በምግብ ላኪ፣ አስመጪና ጅምላ አከፋፋይ ሥራ ላይ የተሰማሩ ድርጅቶች የሚልኩትን፣ የሚያስመጡትን ወይም የሚያከፋፍሉትን ምግብ ጥራቱንና ደህንነቱን በማረጋገጥ የህብረተሰቡን ጤና ለመጠበቅ ነው፡፡

4. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ በሀገሪቱ በምግብ መላክ፣ ማስመጣትና ጅምላ ማከፋፈል ስራ የተሰማሩና የሚሰማሩ ድርጅቶች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

ክፍል ሁለት

ስለ ብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት

5. የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ስለ መስጠት

- 1) ማንኛውም ሰው ከባለሥልጣኑ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ሳያገኝ በምግብ መላክ ፣ ማስመጣት ወይም ማከፋፈል ንግድ ሥራ ላይ መሰማራት አይችልም።
- 2) የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ለማግኘት የሚያመለክት ማንኛውም ሰው በዚህ መመሪያ ክፍል ሰብትና አራት ስር የተጠቀሱትን መስፈርቶች ካሟላ በኋላ በእዝል አንድ ስር የሚገኘው የማመልከቻ ቅፅ በመሙላት ለባለሥልጣኑ ማቅረብ አለበት።
- 3) ማመልከቻው የተሟላ ከሆነ ባለሥልጣኑ ከሁለት አባላት ባላነሰ የተቆጣጣሪ ቡድን ድርጅቱ ለመጀመሪያ ጊዜ ያለክፍያ እንዲታይ ያደርጋል።
- 4) ባለስልጣኑ ድርጅቱ አስፈላጊውን መሥፈርት ማሟላቱ ከተረጋገጠና የአገልግሎት ክፍያ ከከፈለ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱን በሶስት ቀናት ውስጥ የመስጠት ግዴታ አለበት።
- 5) በዚህ መመሪያ አንቀፅ 6 ላይ የተዘረዘሩት መሰረታዊ ሁኔታዎች መካከል አንዱ ቢንደል የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት አይሰጥም። ሆኖም ድርጅቱ ማሟላት ያለበትን ሁኔታዎች በፅሁፍ እንዲያሟላ ተነግሮት ካሟላና ተገቢውን ክፍያ በመክፈል በድጋሚ ሊታይለት ይችላል።

6. የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት የማያሰጡ ሁኔታዎች

ማንኛውም የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ለማግኘት የሚያመለክት፡-

- 1) የምግብ ማከማቻ ክፍል ከሌለ፤
- 2) የማከማቻ ክፍሉ ግድግዳና ወለል ለማፅዳት ምቹ ካልሆነ፤
- 3) የማከማቻ ክፍሉ በቂ የብርሃንና የአየር ዝውውር ከሌለው፤
- 4) ድርጅቱ የቅዝቃዜ ሰንሰለት መጠበቅ የሚያስፈልጋቸውን ምግቦችን የሚያከማቸው ከሆነ ምግቡ ለማከማቸትና ለማንጓዝ የሚያስችል የማቀዝቀዣ መሳሪያ ከሌለው፤

- 5) እንደ ምግብ ባህሪ ለማስቀመጥ የሚያስችሉ መደርደሪያዎች ወይም ፓሌቶች ካልተሟሉ፤ ወይም
- 6) በመስፈርቱ ላይ የተቀመጠ የቴክኒክ ባለሙያ ካልተሟላ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ሊያገኝ አይችልም፡፡

7. የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ነጥብ አሰጣጥ

- 1) የዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ለማግኘት በመመሪያው ላይ የተቀመጡትን መስፈርቶች ቢያንስ 60% ማሟላት አለበት፡፡
- 2) ድርጅቱ በኢንሰፔክሽን ወቅት ለሚገኙ ማንኛውም ክፍተቶች በተሰጠው የጊዜ ገደብ መሰረት እንዲያሟላ ከባለስልጣኑ ኢንሰፔክተሮች ጋር በእዝል 3 ላይ የተቀመጠውን የመተማመኛ ስምምነት ሰነድ መሰረት የመፈፀም ግዴታ አለበት፡፡
- 3) ድርጅቱ በገባው የመተማመኛ ስምምነት ሰነድ መሰረት ክፍተቶቹ በተቀመጠላቸው የጊዜ ገደብ ካልተሟሉ እንደአግባቡ አስተዳዳሪዎቹ እርምጃ ይወሰድበታል፡፡

8. የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ስለ ማይጠየቅባቸው ሁኔታዎች

ከባለስልጣኑ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ሳያስፈልግ ምግብ ወደ አገር ውስጥ ለማስገባት ወይም ወደ ውጭ ለመላክ የሚቻለው ቀጥሎ በተዘረዘሩት ሁኔታዎች ብቻ ነው፤

- 1) ለግለሰብ ጠቀሜታ የሚውል ምግብ፤
- 2) ለሳይንሳዊ ምርምር የሚውል ምግብ፤
- 3) ለሰብዓዊ እርዳታ የሚውል ምግብ፤ እና
- 4) ለዲፕሎማቲክ ሚሲዮኖች አገልግሎት የሚውል፡፡

9. የአድራሻ እና የባለቤትነት ለውጥ ስለማድረግ

ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት ባለስልጣኑን ሳያስፈቅድ ድርጅቱ የብቃት ማረጋገጫ ቀምስክር ወረቀት ካገኘበት አድራሻ ወደ ሌላ አድራሻ ማዛወር ወይም የባለቤትነት ለውጥ ማድረግ የተከለከለ ነው፡፡

10. ምትክ ስለ መስጠት

ድርጅቱ የተሰጠው የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት የተበላሸበት ወይም የጠፋበት ከሆነ ምትክ ሊያገኝ የሚችለው፡-

- 1) ድርጅቱ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱ የተበላሸበት ከሆነ የተበላሸውን የምስክር ወረቀት ሲመልስ፤
 - 2) ድርጅቱ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱ የጠፋበት ከሆነ የጠፋበት ስለመሆኑ የሚገልፅ ክፍትህ አካል ማረጋገጫ ሲያቀርብ እና
 - 3) አስፈላጊውን የአገልግሎት ክፍያ ሲከፍል፤
- ይሆናል።

11. ስለ እድላት

- 1) ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱ ሊታደሰለት የሚችለው የምስክር ወረቀቱ ካልታገደ፣ ካልተሰረዘ ወይም ድርጅቱ በራሱ ፈቃድ ስራውን ካላቋረጠ ብቻ ይሆናል።
- 2) የዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (1) እንደተጠበቀ ሆኖ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱ የሚታደሰው፤
 - ሀ) በባለስልጣኑ ለዚህ ስራ ዘርፍ የወጡ መመዘኛዎች የተጠበቁ ስለመሆናቸው በባለስልጣኑ ተቆጣጣሪዎች በዓመታዊ ኢንሰፔክሽን ሲረጋገጥ፤
 - ለ) በየአመቱ ከሐምሌ እስከ ነሐሴ ባሉ ሁለት ተከታታይ ወራት ከቀረበ፤
 - ሐ) ተገቢው የአገልግሎት ክፍያ ሲከፍል

ይሆናል።
- 3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀፅ (2) (ለ) በተቀመጠው የጊዜ ገደብ ዉስጥ የምስክር ወረቀቱ ካልታደሰ በየወሩ 50% ተጨማሪ ቅጣት በመክፈል ለሚቀጥሉት ሁለት ወራት ማሰዳስ ይችላል።
- 4) የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀፅ (3) መሠረት ሳይታደስ ከቀረ እንደተሰረዘ ይቆጠራል።

12. የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት አቀማመጥ

ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት የተሰጠው የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት የዋናውን ቅጅ ሁልጊዜ በግልፅ በሚታይ ቦታ ማስቀመጥ አለበት።

ክፍል ሦስት

ስለ ምግብ ማከማቻ ቦታ አሰራርና አስፈላጊ ግብአቶች

13. የምግብ ንግድ ድርጅት ስለ ሚቋቋምበት አካባቢ

ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት የሚቋቋምበት አካባቢ የሚከተሉትን ሁኔታዎች የሚያሟላ መሆን አለበት።

- 1) ከነብሳት መራብያ፣ ቆሻሻ መጣያ፣ ኬሚካልና መርዝ ከሚከማቸባቸው ቦታዎች እንዲሁም በአጠቃላይ ምግብን ሊበክሉ ከሚችሉና በሰው ጤናና ደህንነት ላይ አደጋ ከሚያስከትሉ ነገሮች ተጋላጭ ያልሆነ እና
- 2) የመሰረተ ልማት አውታሮች ማለትም እንደ መብራት፣ ውሀ፣ ስልክና መንገድ የተሟሉለት መሆን አለበት።

14. የምግብ ማከማቻው ህንፃና አሰራር

- 1) የማከማቻ ክፍሉ ህንፃ ከሚከማቸው ምግብ ባህሪይ አንፃር የምግብ መበከል የማያመጣና በምርቱ ጥራት ላይ ተፅእኖ በማያሳድር መልኩ የተገነባ መሆን አለበት።
- 2) ህንፃው ከድንጋይ፣ ከብሎኬት፣ ከሸክላ ወይም ሌሎች በክፍሉ ሙቀት ላይ ተፅእኖ ሊያሳድሩ ከማይችሉ ነገሮች የተሰራ ሆኖ ልሙጥ መሆን አለበት።
- 3) የምግብ ማከማቻ ክፍል ስፋት እንደሚከማቸው የምግብ መጠንና ዓይነት በቂ ሆኖ የተለየ የምግብ ማከማቻ ክፍልና ጥቅም ላይ የማይውል ምግብ ማቆያ ቦታ ሊኖረው ይገባል።

- 4) ማከማቻ ክፍሉ እንደየ ምግቡ ባህሪ ለማከማቸት በሚያመች መልኩ የተለያየ ወይም የተከለለ መሆን አለበት።
- 5) የህንፃው በርና መስኮት ነፍሳት፣ ቆርጣሚ እንስሳትና ሌሎች ምግብን ሊበክሉ ከሚችሉ ነገሮች በማያስገባ መልኩ የተገነባ መሆን አለበት።
- 6) የማከማቻ ክፍሉ ወለል በሴሚንቶ ኮንክሪት፣ ሴራሚክ ወይም ሌላ ተመሳሳይ ማቴሪያል የተሰራ ሆኖ በቀላሉ ሊፀዳ የሚችልና ውሀ በማያቁር መልኩ የተሰራ መሆን አለበት።
- 7) የማከማቻ ክፍሉ ግድግዳ በቀላሉ ሊፀዳ የሚችል ሆኖ ልሙጥ መሆን አለበት።
- 8) የክፍሎቹ ጣሪያ ሙቀት ሊቀንስ ከሚችል ማቴሪያል የተሰራ ሆኖ ቀጥተኛ የፀሐይ ብርሃን የማያስገባ መሆን አለበት።
- 9) ክፍሎቹ በቂ ብርሀንና የአየር ዝውውር ሊኖራቸው ይገባል።
- 10) የድርጅቱ ወይም የጋራ የሆነ መፀዳጃ ቤት መኖር አለበት።

15. ስለ አስፈላጊ ቁሳቁሶች

- 1) በምግብ መደርደሪያ ላይ ሊቀመጡ የሚችሉና ክብደት የሌላቸው ምግቦች መደርደሪያ ከመሬት ቢያንስ 20 ሴ.ሜ ከፍ ብለው፣ ከግድግዳው ቢያንስ 20 ሴ.ሜ ርቀው፣ ከጣሪያው ቢያንስ 30 ሳ.ሜ ዝቅ ብለው እንዲሁም በመደርደሪያዎቹ መካከል ቢያንስ አንድ ሜትር ተራርቀው የተቀመጡ መደርደሪያዎች መኖር አለባቸው። ያለ መደርደሪያ ለሚቀመጡ ምግቦች ከመሬት ቢያንስ 20 ሴንት ሜትር ከፍ ብለው የተሰሩ ፓሌቶች መኖር አለባቸው።
- 2) እንደየ አካባቢው ሁኔታ የክፍሎቹን የአየር ዝውውር ለመቆጣጠር የሚያስችል ቬንትሌተር ወይም የአየር ኮንድሽነር መኖር አለበት።
- 3) በድርጅቱ ውስጥ ከምግብ ጋር ንክኪ የሚኖራቸው መሳሪያዎችና መደርደሪያ እቃዎች ከዝገት የፀዱና ምግብን ሊበክሉ የማይችሉ መሆን አለባቸው።
- 4) ምግቡ ለእይታ የሚቀርብበት ወይም የሚቀመጥበት ማቴሪያል በቀላሉ ሊፀዳና ሊታጠብ የሚችል፣ ከዝገት የፀዳ እንዲሁም ለቀጥተኛ የፀሀይ ብርሀን የተጋለጠ መሆን የለበትም።
- 5) የተረፈ ምርትና የደረቅ ቆሻሻዎች ማጠራቀሚያ ክፍን ያለው መሆን አለበት።
- 6) በድርጅቱ ውስጥ ለሚነሳ ድንገተኛ የእሳት አደጋ መከላከያ መሳርያ ሊኖረው ይገባል።

- 7) ድርጅቱ የመጀመሪያ ህክምና እርዳታ መስጫ መሳሪያ (first aid kit) ሊኖረው ይገባል።
- 8) ድርጅቱ እንደ ስራ ባህሪውና የምግብ ዓይነት የሰራተኞች የደህንነት መጠበቂያ ቁሳቁስ ሊኖረው ይገባል።
- 9) ድርጅቱ የቅዝቃዜ ሰንሰለታቸውን መጠበቅ ያለባቸውን ምግቦች የሚያከማች ከሆነ የምግቡን ቅዝቃዜ ሰንሰለት ለመጠበቅ የሚያስችል ማቀዝቀዣ መሳሪያዎች የተገጠመለት ክፍል ወይም ራሱን የቻለ ማቀዝቀዣ እንዲሁም ምግቡን ለማጓጓዝ የሚያስችል ማቀዝቀዣ መሳሪያ የተገጠመላቸው ተሽከርካሪዎች ሊኖሩት ይገባል።
- 10) ድርጅቱ የተለያዩ የማቀዝቀዣ መሳሪያዎች የሚጠቀም ከሆነ አማራጭ የሀይል ምንጭ ሊኖረው ይገባል።
- 11) ድርጅቱ እንደ ስጋ፣ የተዘጋጁ ምግቦችና የመሳሰሉትን የሚያከማች ከሆነ በማከማቻ ክፍሎቹ መግቢያ በር አከባቢ ላይ የበራሪ ነፍሳት መያዣ መሳሪያ (insect-trap) ሊኖረው ይገባል።
- 12) ድርጅቱ የሚያከማቸው ምግብ ስጋ ከሆነ የስጋ መስቀያዎቹ ከመሬት ቢያንስ አንድ ሜትር ከፍ ብለው፣ ከጣሪያው ቢያንስ 50 ሳ.ሜ ዝቅ ብለው፣ ከግድግዳው ቢያንስ 40 ሴንቲ ሜትር ርቀው፣ በመሀከላቸው ደግሞ ቢያንስ አንድ ሜትር ተራርቀው የተቀመጡ መሆን አለባቸው።
- 13) ድርጅቱ ትኩስ አትክልት፣ ፍራፍሬና የመሳሰሉትን ምግቦች የሚያከማች ከሆነ ምግቡን ከቦታ ቦታ ለማጓጓዝ ወይም ለማከማቸት የሚያስችል ከፕላስቲክ ወይም ከእንጨት የተሰሩ ሳጥኖች ሊኖሩት ይገባል።

ክፍል አራት

የምግብ ንግድ ድርጅት ሰራተኞች ሞያ፣ ጤንነትና ንፅህና

16. ስለ ምግብ ቴክኒካል ባለሞያ

- 1) ማንኛውንም የምግብ አስመጪ፣ ላኪ ወይም ጅምላ አከፋፋይ ድርጅት በቴክኒካል ሀላፊነት የሚመራው ሰው ቢያንስ በአዲሱ የትምህርት ፖሊሲ 10ኛ ክፍል ወይም በድሮው የትምህርት ፖሊሲ 12ኛ ክፍል ያጠናቀቀና ከዚያ በላይ መሆን አለበት።

- 2) የቴክኒክ ባለሙያው ስለ ምግብ አያያዝ፣ አጠባበቅና እንዲሁም በምግብ ስለሚተላለፉ በሽታዎች መሰረታዊ እውቀት ሊኖረው ይገባል።
- 3) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) እንደተጠበቀ ሆኖ ድርጅቱ ተጨማሪ ምግቦችና የጨቅላ ህፃናት ምግቦችን የሚያስመጣ፣ የሚልክ ወይም የሚያከፋፍል ከሆነ የድርጅቱን ሥራ በቴክኒክ ኃላፊነት የሚመራው ባለሙያ በምግብ ሳይንስና ድህረምርት ቴክኖሎጂ፣ በምግብ ቴክኖሎጂ፣ በምግብ ሳይንስና ኒዩትሪሽን፣ በአፕላይድ ኬሚስትሪ፣ አፕላይድ ባዮሎጂ፣ የመድኃኒት ሞያ ወይም ከነዚህ ሞያ ዘርፎች ጋር ተመሳሳይ በሆነ ሞያ የተመረቀ ሆኖ ቢያንስ ዲፕሎማና ከዚያ በላይ ያለው መሆን አለበት።
- 4) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) እንደተጠበቀ ሆኖ የቴክኒክ ባለሙያው ስለ ምርቱ ባህሪ፣ ይዘትና ምንነት፣ የቀን ፍጆታና አወሳሰድ፣ ጎጂ ባህሪያትና የጎንዮሽ ውጤት እንዲሁም ስለ ምርቱ አቀማመጥና መደረግ ስላለባቸው ጥንቃቄዎች መሰረታዊ እውቀት ሊኖረው ይገባል።

17. የምግብ ንግድ ድርጅት ቴክኒካል ባለሞያ ሃላፊነት

- 1) ማንኛውም የቴክኒክ ባለሙያ በድርጅቱ ከምግብ ደህንነትና ጥራት መጓደል ጋር ተያይዞ የሚከሰቱ ማንኛውም የጤና ችግሮች ከድርጅቱ በተጨማሪ ተጠያቂ ይሆናል።
- 2) የቴክኒክ ባለሙያው ድርጅቱ በሚያስመጣቸው፣ በሚያከፋፍላቸው ወይም በሚልካቸው ምግቦች ላይ የታዩ የጥራትና ደህንነት ለውጥ ወይም ችግር መከሰቱን ሲያወቅ ወይም ሲሰማ ሁኔታውን ለባለ ድርጅቱ ማሳወቅ አለበት።
- 3) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) እንደተጠበቀ ሆኖ የድርጅቱ ባለቤት አስፈላጊውን የማስተካከያ እርምጃ ካልወሰደ ቴክኒካል ባለሞያው ለባለስልጣኑ የማሳወቅ ግዴታ አለበት።

18. ስለ ምግብ ሽያጭ ሰራተኛ ጤናና ደህንነት

- 1) ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት ከምግቡ ጋር ቀጥተኛ ንክኪ ያላቸው ሠራተኞች ስራ ከመጀመራቸው በፊት ከተላላፊ በሽታዎች ነፃ ስለመሆናቸው ማረጋገጥ አለበት፡፡
- 2) ድርጅቱ በምግብ ሽያጭ ላይ የተሰማሩ ባለሙያዎች በየስድስት ወሩ የጤና ምርመራ እንዲመረመሩ የማድረግ ግዴታ አለባቸው፡፡
- 3) ማንኛውም በምግብ ሽያጭ ስራ ላይ የተሰማሩ ሰራተኛ በስራ ጊዜ በማንኛውም ተላላፊ በሽታዎች ታሞ እንደ ተቅማ፣ ትኩሳት፣ ትውከትና የመሳሰሉት ምልክቶች ካለበት ህክምናውን እስኪጨርስ ድረስ ከስራው መገኘት የለበትም፡፡
- 4) ሰራተኞች የግል ንጽህና አጠባበቅ በየጊዜው ቁጥጥርና ክትትል ሊደረግባቸው ይገባል፡፡
- 5) የድርጅቱ ሰራተኞች እንደየ ስራው ባህሪ በስራ ወቅት የግል የስራ ደህንነት መጠበቂያ መሳሪያዎች ሊያደርጉ ይገባል፡፡
- 6) ሠራተኞች ስራ ከመጀመራቸው በፊትም ሆነ በስራ ላይ እያሉ የጤና አጠባበቅ ስልጠና በተለይም ስለመሠረታዊ የምግብ አያያዝና ደህንነት፣ ስለምግብ ባህሪያት፣ በምግብ ላይ ስለሚመጡ ተላላፊ በሽታዎችን የሚመለከቱና የመሳሰሉ ስልጠናዎች መውሰድ አለባቸው፡፡
- 7) ሠራተኞቹ በድርጅቱ ውስጥ ሊከሰቱ ስለ ሚችሉ አደጋዎች መከላከያና መቆጣጠሪያ መሳሪያዎችና አሰራሮች (እንደ እሳት አደጋ መከላከያ፣ የመጀመሪያ የህክምና እርዳታ መስጫ መሳሪያ) በቂ ስልጠና መውሰድ አለባቸው፡፡

ክፍል አምስት

ምግብ ወደ አገር ውስጥ ስለማስገባትና ወደ ውጭ አገር ስለ መላክ

19. ምግብን ወደ ሀገር ውስጥ ስለማስገባት

- 1) ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት ከባለስልጣኑ ፈቃድ ሳያገኝ ምግብን ወደ ሀገር ውስጥ ማስገባት አይችልም፡፡
- 2) የዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (1) እንደተጠበቀ ሆኖ ተጨማሪ ምግብና የጨቅላ ህፃናት ምግብ ለማስገባት ምግቡ በባለስልጣኑ የምግብ ምዝገባ መመሪያ መሰረት መመዝገብ አለበት፡፡

- 3) ማንኛውም የተመዘገበ ምግብ ወደ ሀገር ውስጥ ሲገባ የሚችለው መጀመሪያ ምግብ ሲመዘገብ በነበረው ሁኔታ ሲገኝ ብቻ ነው።
- 4) ማንኛውም ሰው ምግብ ወደ ሀገር ውስጥ ሲያስገባ ምግቡን በተመለከተ ቢያንስ በአማርኛ ወይም በእንግሊዝኛ ቋንቋ የተጻፉ ሰነዶችን ማቅረብ አለበት።
- 5) ማንኛውም በጨረራ (Irradiation) የታከመ፣ የፍሎራይድ መክሰንና ጉልቲን ንጥረ ነገሮች ያለው የጨቅላ ህፃን ምግብ ወደ ሀገር ውስጥ ማስገባት የተከለከለ ነው።
- 6) ማንኛውም ወደ ሀገር ውስጥ የሚገባ የምግብ ጭማሪ አግባብ ባለው ደረጃ ለምግብ ዝግጅት እንደ ጥሬ ዕቃነት እንደሚያገለግል የተመዘገበና ጥቅም ላይ የዋለ መሆን አለበት።
- 7) ማንኛውም ልዉጥ ህያው ምግብ ወደ ሀገር ውስጥ ለማስገባት ምግቡ በአከባቢና ሰው ጤና ላይ ጉዳት እንደሌለው ከአከባቢ ጥበቃ ባለስልጣን ማረጋገጫ ሊኖረው ይገባል።
- 8) ማንኛውም የእርዳታ ድርጅት ምግብ ወደ ሀገር ውስጥ ማስገባት የሚችለው ድርጅቱ በእርዳታ ሰጪነት የተመዘገበ ስለ መሆኑ ህጋዊ ፈቃድ ወይም አግባብ ካለው ህጋዊ አካል የድጋፍ ማስረጃ ማቅረብ ሲችል ብቻ ነው።
- 9) ማንኛውም ሰው የጨቅላ ህፃናትና ተጨማሪ ምግቦች ለናሙናነት ወደ ሀገር ውስጥ ማስገባት የሚችለው ለምዝገባ ዓላማ ብቻ ነው።
- 10) ማንኛውም ሰው ምግብን ከመውጫና መግቢያ በር ላይ ለማስለቀቅ የሚከተሉትን ሰነዶች ከማመልከቻው ጋር አያይዞ ማቅረብ አለበት፤
 - ሀ) ከአርጅናሉ ጋር የተገናዘበ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ኮፒ፤
 - ለ) ከአልኮሆል መጠጦች ውጪ ለሆኑ ምግቦች የጤና ሰርተፊኬት (Health Certificate) ፤
 - ሐ) የምግብ ጥራት ምርመራ ሰርተፊኬት (Certificate of Analysis)፤
 - መ) የሰሪት አገር ማረጋገጫ ሰርተፊኬት (Certificate of Origin)፤
 - ሠ) የምርት ሽያጭ ሰርተፊኬት (Free Sales Certificate)
 - ረ) የእቃ ዝርዝር መግለጫ ሰነድ (Packing List)፤
 - ሰ) የጉምሩክ ዲክላራሽን (Custom Declaration)፤
 - ሸ) ቢል ኦፍ ሎዲንግ ወይም ኤርዌይ ቢል (Bill of Loading or Airway Bill)፤
 - ቀ) ኢንቮይስ (Comercial Invoice)፤
 - ተ) ምግቡ የተጨረረ ከሆነ የጨረራ ቅሪት መጠን የሰው ጤና የማይጎዳ መሆኑን ማረጋገጫ ሰርተፊኬት

ቸ) ጥሬ ስጋ ከሆነ የቪቴርነሪ ሰርተፊኬት፤

ገ) አትክልትና ፍራፍሬ እና ጥራጥሬ ከሆነ የፋይቶ ሳኒቴሪ ሰርተፊኬት

ነ) ምግብ የተመዘገበ ከሆነ የቅድመ መግቢያ ፈቃድ ሰርተፊኬት (Pre-import certificate)

11) በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (10) (ለ) መሰረት የሚቀርብ ሰርተፊኬት ተጨማሪ የምርት ሂደት ለተካሄደበት ምግብ የሚያገለል ብቻ ነው፡፡

20. በጤና ሰርተፊኬት ላይ መካተት ያለባቸው መረጃዎች

ማንኛውም የጤና ሰርተፊኬት አግባብ ባለው ተቆጣጣሪ አካል የተሰጠና ከ3 ወር በላይ ያልቆየ ኦርጅናል ሆኖ ቢያንስ የሚከተሉትን መረጃዎች ያካተተ መሆን አለበት፤

- 1) የጤና ሰርተፊኬት ሰጪ አካል ስምና ሙሉ አድራሻ፤
- 2) የጤና ሰርተፊኬቱ መለያ ቁጥር፤
- 3) የላኪውና የተቀባዩ ድርጅት ስምና ሙሉ አድራሻ፤
- 4) የምግብ አይነትና መጠን፤
- 5) የምግብ ኢንቨይስ ቁጥር፤
- 6) ምርመራው የተካሄደበትና ሰርተፊኬቱ የተሰጠበት ቀን፣ ወርና ዓመተ ምህረት፤
- 7) የሰርተፊኬት ሰጪው አካል ኃላፊ ስም፣ ፊርማና ማህተም እና
- 8) ለሰው ምግብነት ሊውል የሚችል መሆኑን ወይም ለምግብ ዝግጅት በጥሬ ዕቃነት ስለ መዋሉ ገላጭ ዕቃ፡፡

21. በምግብ ጥራት ምርመራ ሰርተፊኬት ላይ መካተት ያለባቸው መረጃዎች

ማንኛውም የምግብ ጥራት ምርመራ ሰርተፊኬት ኦርጅናል ሆኖ ቢያንስ የሚከተሉትን መካተት አለበት፤

- 1) ምርመራውን ያካሄደው ድርጅት ስምና ሙሉ አድራሻ፤
- 2) የምግብ አምራች ድርጅት ስምና ሙሉ አድራሻ፤

- 3) የምርት መለያ ቁጥር፤
- 4) ምግብ የተመረተበትና የመጠቀሚያው ጊዜ ወርና ዓም፤
- 5) የተካሄደው ዝርዝር የምርመራ ዓይነት፣ የተገኘው ውጤትና የተጠቀሙበት ማጣቀሻ ደረጃ (Reference Standard)፤
- 6) ምርመራ የተደረገበት ቀንና ዓም፤ እና
- 7) ምርመራውን ያካሄደው አካል ስም፣ ፊርማና ማህተም፡፡

22. በምግብ ሽያጭ ሰርተፊኬት ላይ መካተት ያለባቸው መረጃዎች

ማንኛውም የምግብ ሽያጭ ሰርተፊኬት ስለ ምርቱ ወቅታዊ ሁኔታ የሚገልፅ ሆኖ ቢያንስ የሚከተሉትን መረጃዎች የሚያካትት መሆን አለበት፤

- 1) ሰርተፊኬት የሰጠው አካል ስም፣ ፊርማ፣ ማህተምና ሙሉ አድራሻ
- 2) የምግብ አምራች ድርጅት ስምና አድራሻ፤
- 3) የምግብ ዓይነት ዝርዝር፤ እና
- 4) ምግብ በተመረተበት ሀገር ጥቅም ላይ መዋሉ የሚገልፅ ገላጭ ፅሁፍ

23. ስለ ምግብ የመጠቀሚያ ጊዜ

- 1) ማንኛውም ምግብ በባለስልጣኑ ተቆጣጣሪዎች ታይቶ የመግቢያ ፈቃድ በሚሰጥበት ጊዜ የምግብ የመጠቀሚያ ጊዜ ከ9 ወር በላይ ከሆነ ቀሪ የመጠቀሚያ ጊዜው 6 ወርና ከዚያ በላይ ሊሆን ይገባል፡፡
- 2) ማንኛውም ምግብ በባለስልጣኑ ተቆጣጣሪዎች ታይቶ የመግቢያ ፈቃድ በሚሰጥበት ጊዜ የምግብ የመጠቀሚያ ጊዜ ከ 9 ወር በታች ከሆነ ቀሪ የመጠቀሚያ ጊዜው 50 ፐርሰንትና ከዚያ በላይ ሊሆን ይገባል፡፡
- 3) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) እና (2) እንደተጠበቀ ሆኖ እንደ አግባብነቱ ባለስልጣኑ የምግቦቹ አስፈላጊነትና አገር ውስጥ ገብተው ጥቅም ላይ ከሚውሉበት ጊዜ አንፃር ታይቶ ሊወሰን ይችላል፡፡

- 4) የመጠቀሚያ ጊዜው ከሶስት ወር በታች ለሆኑ ምግቦች የመጠቀሚያ ጊዜያቸው በቀን፣ በወር እና በዓመት ተለይቶ በግልፅ መቀመጥ አለበት፡፡
- 5) የመጠቀሚያ ጊዜ የማይጠየቅባቸው የምግብ ዓይነቶች
 - ሀ) ተጨማሪ የምርት ሂደት ያልተደረገባቸው አትክልት፣ ፍራፍሬና ጥራጥሬ
 - ለ) ማንኛውም የአልኮሎል መጠናቸው ከ11 ፐርሰንት በላይ የሆኑ መጠጦች፣ እና
 - ሐ) በ 24 ሰዓት ጊዜ ውስጥ ጥቅም ላይ የሚውሉ ምግቦች፤
- 6) በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (5)(ሀ) እንደተጠበቀ ሆኖ እንደ ጥራጥሬ የመሳሰሉ ምግቦች ተጨማሪ የምርት ሂደት ተካሂዶባቸው የቅርፅ፣ የመልክ ለውጥ ቢደረግባቸውም ሌላ ግብአት ካልተጨመረበት በስተቀር የመጠቀሚያ ጊዜ አይጠየቅባቸውም፡፡ ሆኖም ግን የምርት ዘመን ሊጠቀስ ይገባል፡፡

24. በምግብ ማሸጊያ ገላጭ ፅሁፍ ላይ መኖር ስላለበት መረጃ

- 1) ማንኛውም ምግብ በማሸጊያው ላይ ስለ ምግቡ ዝርዝር ሁኔታ የሚገልፅ ገላጭ ፅሁፍ ሊኖረው ይገባል፡፡
- 2) የምግብ ማሸጊያ ገላጭ ፅሁፍ በአማርኛ ወይም በእንግሊዝኛ የተጻፈ ሆኖ ቢያንስ የሚከተሉትን መረጃዎች መያዝ አለበት፤
 - ሀ) የምግቡ ሳይንሳዊ ወይም የንግድ ስም፤
 - ለ) በምግቡ ውስጥ ያለው የንጥረ ነገርና የምግብ ጭማሪ ስም ዝርዝርና መጠን፤
 - ሐ) የምርቱ መለያ ቁጥር (Batch Number) ፤
 - መ) የአምራች ድርጅት ስምና ሙሉ አድራሻ፤
 - ሠ) ምግቡ የተመረተበትና የመጠቀሚያ ጊዜ፤
 - ረ) እንደአሰፈላጊነቱ የአጠቃቀምና አያያዝ ሁኔታ የሚገልፅ መረጃ መያዝ አለበት፡፡
- 3) የዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (2) እንደተጠበቀ ሆኖ የተጨማሪ ምግብ ማሸጊያ ገላጭ ጽሁፍ የሚከተሉትን መረጃዎች መያዝ አለበት፤
 - ሀ) በቀን መወሰድ ስለሚገባው መጠንና የአወሳሰድ ሁኔታ፤

- ለ) ምግብ ህጻናት ከማይደርሱበት ቦታ መቀመጥ እንዳለበት የሚገልጽ ዓረፍተ ነገር፤
 - ሐ) በምግብ ማሸጊያ ላይ “ተጨማሪ ምግብ” የሚል ፅሁፍ እና
 - መ) የምግብ የአጠቃቀም፣ የአያያዝ ሁኔታ እና መደረግ ስላለበት ጥንቃቄ
- 4) የዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (2) እንደተጠበቀ ሆኖ የምግብ ጭማሪ ማሸጊያ ገላጭ ጽሑፍ የሚከተሉት መረጃዎች መያዝ አለበት፤
- ሀ) የምግብ ጭማሪው በሌላ ምግብ ላይ በሚጨመርበት ጊዜ ጭማሪው በምን ያህል መጠን መጨመር እንዳለበት መግለፅ አለበት፡፡
 - ለ) በማሸጊያው ላይ በግልፅ "የምግብ ጭማሪ" የሚል ገላጭ ፅሁፍ እና
 - ሐ) የምግብ የአጠቃቀም፣ የአያያዝ ሁኔታ እና መደረግ ስላለበት ጥንቃቄ
- 5) የዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (2) እንደተጠበቀ ሆኖ የጨቅላ ህፃናት ህፃን ምግብ ማሸጊያ ገላጭ ጽሑፍ ላይ የሚከተሉት ሁኔታዎች ማሟላት አለበት፤
- ሀ) በምግብ ውስጥ የሚገኝ የፕሮቲን ምንጭ መግለፅ አለበት፤
 - ለ) የምግብ የአጠቃቀም፣ የአያያዝ ሁኔታ እና መደረግ ስላለበት ጥንቃቄ
 - ሐ) በምግብ ማሸጊያ ላይ በማንኛውም መንገድ ቢሆን የምግብን ጥቅም ከመጠን በላይ አጉልቶ የሚያሳይ የተጋነነ የህፃናት ወይም የእናቶች ስእል ወይም ሌላ ገላጭ ፅሁፍ መኖር የለበትም፡፡
 - መ) በጨቅላ ህፃናት ምግብ ገላጭ ፅሁፍ ላይ በማንኛውም መንገድ ቢሆን የእናት ጡት ወተትን የማይተካ መሆኑን መግለፅ አለበት፡፡
- 6) በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (2) (መ) መሰረት የአምራቹ ድርጅት ከአንድ በላይ ከሆነ ተጨማሪ የምርት ሂደት ያከናወነው ድርጅት ስምና ሙሉ አድራሻ መግለፅ አለበት፡፡
- 7) ማንኛውም ገላጭ ፅሁፍ በቀላሉ የሚነበብ፣ ግልፅና የማይለቅ መሆን አለበት፡፡
- 8) ማንኛውም የምግብ ገላጭ ጽሑፍ አቀራረብ በማንኛውም መልኩ ምግብ የሰውን በሽታ እንደሚያድን፣ ለማከም አገልግሎት እንደሚውል ወይም ሌላ ምግብ መመገብን የሚተካ እንደሆነ የሚያሳይ መሆን የለበትም፡፡

- 9) በተጨማሪ ምግብ ወይም ልውጥ ህያው ምግብ ማሸጊያ ገላጭ ፅሁፍ ላይ በቅደም ተከተል ምግቡ የተጨማሪ ወይም ልውጥ ህያው ምግብ እንደሆነ የሚገልፅ መረጃ መኖር አለበት።

25. ምግብን ወደ ውጭ ሀገር ስለ መላክ

1) ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት ወደ ውጭ ሀገር ምግብ ለመላክ የጤና ማረጋገጫ ሰርተፊኬት ሲጠይቅ ከባለስልጣኑ ማግኘት ይችላል።

2) ባለስልጣኑ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (1) መሰረት የጤና ሰርተፊኬት ለመስጠት፡-

ሀ) የምግቡ ላኪ ድርጅት ከባለስልጣኑ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት እንዳለው፤

ለ) ምግቡ ተጨማሪ የምርት ሂደት የተካሄደበት ከሆነ የምግቡ አምራች ድርጅት ከባለስልጣኑ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ያገኘ እንደሆነ፤

ሐ) ምግቡ ደረጃውን በጠበቀ አስተሻሻግ የታሸገና በማሸጊያው ላይ የተሟላ ገላጭ ፅሁፍ መኖሩን፤

መ) ድርጅቱ ለአትክልት፣ፍራፍሬ ወይም ጥራጥሬ እና ስጋ የጤና ሰርተፊኬት ለማግኘት እንደ ቅደም ተከተሉ የፋይቶ ሳኒቲሪ እና ቤቴሪኦሪ ሰርተፊኬት ማቅረቡን

ሲያረጋግጥ ይሆናል።

3) አንድ የጤና ሰርተፊኬት የሚያገለግለው ለአንድ ጊዜ ጭነት (Consignment) ብቻ ነው።

ክፍል ስድስት

ስለ ምግብ ማከፋፈል፣ ማከማቸትና ማጓጓዝ

26. ምግብ ስለ ማከፋፈል

- 1) ማንኛውም የምግብ ጅምላ አከፋፋይ ድርጅት ምግብ መግዛት የሚችለው በባለስልጣኑ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ከተሰጠው የምግብ አስመዎ ድርጅት ወይም ከአገር ውስጥ ምግብ አምራች ድርጅት ብቻ ይሆናል።
- 2) ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት በማጓጓዝም ሆነ በአከማቻቸት ሂደት ወይም በማንኛውም ምክንያት ብልሽት ያልደረሰበትና ተገቢውን የደህንነትና ጥራት ደረጃ የጠበቀ ምግብ ብቻ ማከፋፈል አለበት።
- 3) ድርጅቱ የሚያከፋፍላቸው ምግቦች የግዥና የሽያጭ ደረሰኝ ሊኖረው ይገባል።
- 4) ድርጅቱ የሚያከፋፍለው ምግብ በአንቀፅ (24) ላይ ስለ ማሸጊያ ገላጭ ፅሁፍ የተቀመጠውን መስፈርት የሚያሟላ ሆኖ መጀመሪያ ከነበረው መልክ ምንም አይነት ለውጥ ያልተደረገበትና ብልሽት ያልደረሰበት መሆን አለበት።

27. ስለ ምግብ አከማቻቸትና አያያዝ ሁኔታ

- 1) ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት የሚያከማቸውን ምግብ እንደየ ምግቡ ባህሪና ዓይነት ማከማቸት አለበት።
- 2) ድርጅቱ ምግቡን ሊበክሉ ከሚችሉ ፀረ ተባይና ሌሎች ኬሚካሎች ጋር አብሮ ማከማቸት የለበትም።
- 3) የተበላሹ ወይም የመጠቀሚያ ጊዜአቸው ያለፈባቸው ምግቦች እስኪወገዱ ድረስ በአግባቡ ተቆጥረውና ተመዝግበው ከሌሎች ምግቦች ተለይተው ጥቅም ላይ እንደማይውሉ የሚገልፅ ፅሁፍ በመለጠፍ ለብቻቸው መቀመጥ አለባቸው።
- 4) ድርጅቱ የመጠቀሚያ ጊዜአቸው ቅርብ የሆኑ ምግቦች በቅድሚያ ጥቅም ላይ እንዲውሉ ማድረግ አለበት።

- 5) የተለየ የቅዝቃዜ ስንሰለት መጠበቅ የሚያስፈልጋቸው ምግቦች የቅዝቃዜ ስንሰለት በጠበቀ ሁኔታ መከማቸት አለባቸው።
- 6) ማንኛውም ምግብ የሚከማችበት መጋዘን ንፁህ፣ ደረቅ፣ ቀዝቃዛ፣ ከቆርጣሚ እንስሳትና ተባይ ነፃ መሆን አለበት።
- 7) በእያንዳንዱ የምርት ዓይነትና መጋዘን ላይ የምርቱን ዓይነት፣ ምርቱ ያለበትን ሁኔታ (status) እና ሌሎች ስለ ምግቡ የሚገልፁ መረጃዎች በየጊዜው መለጠፍ አለባቸው።
- 8) ማንኛውም ምግብ እንደምርቱ ዓይነት በዚህ መመሪያ ክፍል ሶስት የተቀመጡትን የምግብ ማከማቻ መስፈርቶች ያሟላ መሆን አለበት።

28. ምግብ ስለ ማጓጓዝ

- 1) ማንኛውንም ምግብ ለብክለት በተጋለጠ ሁኔታ ማጓጓዝ የተከለከለ ነው።
- 2) ምግብን ለማጓጓዝ የሚያገለግል ማጓጓዣ እቃ ንፁህ፣ ደረቅና ምግብን ሊበክሉ ከሚችሉ ከፀሐይ፣ ከአቧራና ከማናቸውም እርጥበት ወይም ሌሎች ነገሮች የሚከላከል መሆን አለበት።
- 3) ከምግቡ ጋር የሚቃረን ባህሪ ያለው ወይም ምግቡን ሊበክል የሚችል ማንኛውም ዓይነት እቃ በተጫነበት ወይም በተቀመጠበት የመጓጓዣ እቃ ምግብን መጫን ወይም ማጓጓዝ የተከለከለ ነው።
- 4) የቅዝቃዜ ስንሰለታቸው መጠበቅ ያለባቸው ምግቦች ተገቢውን የቅዝቃዜ መጠን ሊጠብቅ በሚችል ማቀዝቀዣ በተገጠመለት እቃ ማጓጓዝ አለበት።

ክፍል ሰባት

አስተዳዳሪዎች እርምጃዎች

29. ማስጠንቀቂያ ስለ መስጠት

- 1) ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት የፈፀመው ጥፋት የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱን የሚያሳግድ፣ የሚያሰርዝ ወይም ሌሎች ከባድ አስተዳዳሪዎች እርምጃዎች የሚያሰወስድ ካልሆነ በስተቀር ባለስልጣኑ እንደ አግባቡ የቃል ወይም የፅሁፍ ማስጠንቀቂያ ሊሰጠው ይችላል፡፡
- 2) ባለስልጣኑ ድርጅቱ በተሰጠው የቃል ወይም የፅሁፍ ማስጠንቀቂያ መሰረት አስፈላጊውን ማስተካከያ ካላደረገ በአስተዳዳሪዎች እርምጃ አካወሳሰድ መመሪያ መሰረት ተገቢውን እርምጃ ሊወስድበት ይችላል፡፡

30. ስለ እገዳ

- 1) ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ ጥፋተኛ ሆኖ ከተገኘ ባለስልጣኑ ከ1 ወር እስከ 6 ወራት ለሚደርስ ጊዜ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱ ሊያግድ ይችላል፤
 - ሀ) ሕጋዊና ወቅታዊ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ፈቃድ ከሌለው ድርጅት ምግብ ከገዛ ወይም በማንኛውም መንገድ ከተቀበለ ወይም ፈቃድ ለሌለው አከፋፋይ ድርጅት ከሸጠ፤
 - ለ) ባለስልጣኑን ሳያስፈቅድ በተቋሙ የቦታ አድራሻ ላይ ለጧጥ ካደረገ፤
 - ሐ) የቅዝቃዜ ሰንሰለት ሊጠበቅላቸው የሚገቡ ምግቦችን የቅዝቃዜ ሰንሰለታቸው በማይጠብቅ ሁኔታ ካንጓዙ፣ ካከማቸው ወይም ሲሸጡ ከተገኘ፤
 - መ) በአእምሮ ሕመም ወይም ስራውን ለማከናወን በማያስችል የአካል ጉድለት ወይም የአልኮል መጠጥ፣ አደንዛዥ እፅ፣ የናርኮቲክና ሳይኮትሮፒክ መድኃኒቶችን ወይም ሌላ በመውሰድ በሚነሳ የአእምሮ ሕውከት ምክንያት ወይም በዕድሜ መግፋት ምክንያት ተግባሩን በአግባቡ ማካሄድ የማይችል ባለሙያ ሲያሰራ ከተገኘ፤

- ሠ) ባለሥልጣኑ በድርጅቱ ውስጥ በማንኛውም ጊዜ ለሚያደርጋቸው ማንኛውም የኢንሰፔክሽን ስራዎች እንዳያከናውን እንቅፋት የፈጠረ እንደሆነ፤
 - ረ) በዚህ መመሪያ አንቀፅ (6) ስር ከተጠቀሱት መስፈርቶች መካከል አንዱን ሲያንድል፤
 - ሰ) ድርጅቱ ከሁለት ጊዜ በላይ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቶት የማያስተካክል ከሆነ ወይም
 - ሸ) ከህብረተሰብ ጤና ቁጥጥር አንጻር ባለስልጣኑ አስፈላጊ እና ምክንያታዊ ነው ብሎ ያመነባቸውንና የበላይ ሀላፊ ያጸደቃቸው ሌሎች ተመሳሳይ ጥፋቶች ሲፈፀሙ ።
- 2) ድርጅቱ አግባብ ባለው ሌላ አካል በንግድ ሥራ ላይ እንዳይቀጥል ካገደው፤

31. ስለ ስረዛ

- 1) ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ ጥፋተኛ ሆኖ ከተገኘ ባለስልጣኑ ቢያንስ ለ1 ዓመት ለሚደርስ ጊዜ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱ ሊሰርዝ ይችላል።
 - ሀ) የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱ የተገኘው በማጭበርበር መሆኑ ከተረጋገጠ፤
 - ለ) የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱን በማናቸውም መንገድ ለሌላ ሰው ተኛ ወገን ካስተላለፈ፤
 - ሐ) ማንኛውንም ምግብ መጀመሪያ በአምራቹ ድርጅት ከተሰራ ወይም ከነበረው የሚዛን ክብደት ለመጨመር፣ መልክ ለማሳመር፣ ወይም ለሌላ ተግባር ባዕድ ነገር ጨምሮ ሲገኝ፤
 - መ) ድርጅቱ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ካወጣበት የምርት ዓይነት ውጪ ካስመጣ፣ ከላከ ወይም ካከፋፈለ፤
 - ሠ) መመዝገብ ሲገባው ያልተመዘገበ፣ የተበላሸ፣ የአገልግሎት ዘመን ያለፈበት፣ ገበያ ላይ እንዳይወልድ የታገደ፣ ስለምርቱ ሁኔታ ገላጭ ጽሁፍ የሌለው ወይም አሳሳች ገላጭ ጽሁፍ ያለው ምግብ የያዘ፣ የሸጠ ወይም ያከፋፈለ ወይም ምግብ የክለሰ፣ አመሳሰሎ ያቀረበ ፣ በሕገወጥ መንገድ ምግብ የያዘ ወይም ይህንን ስራ መከናወኑን አውቆ ምግቡን ከያዘ፣ ከሸጠ ወይም ካከፋፈለ፤

ረ) ከከአምራቹ ድርጅት የውል ስምምነት ሳይኖረው በቅድሚያ የታሸገ ምግብ እንደገና ከፋፍሎ በማሸግ ወይም ሌላ ገላጭ ጽሑፍ በማድረግ ከሸጠ፤

ሰ) ድርጅቱ በዚህ መመሪያ አንቀፅ (11) መሰረት የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱን በወቅቱ ካላሳደሰ፤

ሸ) ድርጅቱ በባለስልጣኑ የተጣለበትን እገዳ በመተላለፍ ስራውን ከቀጠለ፤

ቀ) ድርጅቱ ስለ እገዳ የተመለከተውን በአንቀፅ (30) ላይ የተቀመጡትን ተመሳሳይ ጥፋቶች በሶስት አመት ጊዜ ውስጥ ከሁለት ጊዜ በላይ ፈፅሞ ሲገኝ ወይም፤

በ) ከህብረተሰብ ጤና ቁጥጥር አንጻር ባለስልጣኑ አስፈላጊ እና ምክንያታዊ ነው ብሎ ያመነባቸውንና የበላይ ሀላፊ ያጸደቃቸው ሌሎች ተመሳሳይ ጥፋቶች ሲፈፀሙ ፡፡

2) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ድርጅቱ አግባብ ባለው ሌላ አካል በንግድ ሥራው ላይ እንዳይቀጥል ፈቃዱ ከተሰረዘ ባለስልጣኑ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱን ይሰርዛል፡፡

32. ምግብን ሰለ መያዝ

1) ማንኛውም ባለስልጣኑ የምግቡን ጥራትና ደህንነት ጉድለት መኖሩን ጥርጣሬ ሲኖረው ወይም በህብረተሰቡ ጤና ላይ አደጋ ሊያደርስ ይችላል ብሎ ሲያምን የምግቡ ጥራትና ደህንነት እስኪረጋገጥ ድረስ ለብቻው ተገልሎ እንዲቆይ ሊያደርግ ይችላል፡፡

2) በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (1) መሰረት እንዲቆይ የተደረገ ምግብ አስፈላጊው ምርመራ ተደርጎበት ምግቡ በጥቅም ላይ የማይውል መሆኑን ከተረጋገጠ ምግቡ ሊወገድ ወይም ወደ መጣበት ሀገር ሊመለስ ይችላል፡፡

33. የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ስለ መመለስ

1) የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ከተሰጠበት ዓይነት፣ የቦታ ለውጥ ሲያደርግና አዲስ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ለማግኘት ጠይቆ ተቀባይነት ሲያገኝ መመለስ አለበት፡፡

2) የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱ ከተሰረዘ፣ ከታገደ፣ በተቀመጠው የእድሳት ጊዜ ገደብ ሳይታደስ ከቀረ ወይም በራሱ ፈቃድ ስራውን ካቋረጠ በሁለት የስራ ቀናት ውስጥ መመለስ አለበት።

34. እገዳና ስረዛ ስለማንሳት

ማንኛውም የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት የታገደበት ወይም የተሰረዘበት የምግብ ንግድ ድርጅት የተጣለበት እገዳ ወይም ስረዛ ሊነሳለት የሚችለው በዚህ መመሪያ መሰረት ቅሬታ አቅርቦ ቅሬታው ተቀባይነት ሲያገኝ ወይም ድርጅቱ ለእገዳ ወይም ለስረዛ ያበቃውን ጥፋት በተመለከተ የተሰጠው የጊዜ ገደብ ሲያጠናቅቅ እገዳው ወይም ስረዛው ሊነሳለት ይችላል።

35. ምግብ ለሌላ አካል ስለማስተላለፍ

ማንኛውም ሰራውን በራሱ ፈቃድ ያቋረጠ፣ እገዳ ወይም ስረዛ የተጣለበት ድርጅት በእጁ ጥቅም ላይ መዋል የሚችሉ ምግቦች በባለስልጣኑ ፈቃድ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ላላቸው ሌሎች ድርጅቶች ማስተላለፍ ይችላል።

36. ምግብ ከገበያ ላይ ስለ መሰብሰብ /Product recall/

- 1) ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት ያሰራጨውን ምግብ ጥራቱ ጥርጣሬ ውስጥ የሚያስገባ ጠቋሚ ነገሮች መኖራቸውን ሲያረጋግጥ ማንኛውም ዓይነት ሽያጭ እንዳይደረግ የማስቆምና ለባለስልጣኑ የማሳወቅ ግዴታ አለበት።
- 2) ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት ያስመጣው ወይም ያከፋፈለው ምግብ የጥራትና ደህንነት ጉድለት ኖሮት ለህብረተሰቡ ጤና ጎጂ መሆኑ ሲረጋገጥ ከገበያ የመሰብሰብ ግዴታ አለበት።
- 3) የምግቡ ብልሽት ምክንያት ተጣርቶ ችግሩ እንዲከሰት ያደረገው ድርጅት አግባብ ባላቸው ህጎች አስተዳዳሪዎች እርምጃ ሊወሰድበት ይችላል።

37. በጥቅም ላይ ስለማይውሉ ምግቦች አወጋገድ

- 1) ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት በተለያዩ ምክንያቶች ጥቅም ላይ የማይውሉ ምግቦች ለይቶ የመያዝና ዝርዝራቸውን ለባለስልጣኑ ሪፖርት የማድረግ ግዴታ አለበት።
- 2) ወደ ሀገር ውስጥ እንዲይገባ የተከለከለ ምግብ ወደ መጣበት ሀገር እንዲመለስ ወይም በሀገር ውስጥ እንዲወገድ መደረግ አለበት።
- 3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) መሰረት ምግቡ ወደ መጣበት ሀገር እንዲመለስ ከተወሰነ ባለስልጣኑ ለገቢዎችና ጉምሩክ ባለስልጣን አሳውቆ ምግቡ ወደ መጣበት አገር ስለመመለሱ ማረጋገጥ አለበት።
- 4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) መሰረት ምግቡ በሀገር ውስጥ እንዲወገድ የሚደረግ ከሆነ አወጋገዱ በባለስልጣኑ የምግብ አወጋገድ መመሪያ መሰረት የሚፈጸም ይሆናል።
- 5) በዚህ አንቀጽ መሰረት ለተወገደ ወይም ወደመጣበት ሀገር ለተመለሰ ምግብ ባለስልጣኑ ህጋዊ ማስረጃ ይሰጣል።
- 6) ምግቡ ወደ መጣበት አገር የመመለስም ሆነ በሀገር ውስጥ ለማስወገድ ሂደት የሚያስፈልገውን ወጪ ምግቡን ያስመጣው አካል የሚሸፈን ይሆናል።

38. ስለ አስተዳዳሪዎቹ እርምጃ እና ቅሬታ አቀራረብ

- 1) በዚህ ክፍል መሰረት የሚወሰዱ አስተዳዳሪዎቹ እርምጃዎች በባለስልጣኑ የአስተዳዳሪዎቹ እርምጃ አወሳሰድና ቅሬታ አቀራረብ መመሪያ መሰረት ይሆናል።
- 2) ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት ስለብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት አሰጣጥ፣ እድሳት፣ እገዳና ስረዛ ወይም ሌሎች ባለሥልጣኑ የሚወስዳቸው እርምጃዎችን በተመለከተ ቅር ከተሰኘ አቤቱታውን በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ባለስልጣኑ ላቋቋመው ቅሬታ ሰሚ አካል ማቅረብ ይችላል።
- 3) ቅሬታ የቀረበለት ቅሬታ ሰሚ አካል ቅሬታውን አጣርቶ በ30 ቀናት ውስጥ ምላሽ መስጠት ይኖርበታል።

ክፍል ስምንት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

39. የምግብ መረጃ ስለ መያዝ

- 1) ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት ስለ አስመጣው፣ ስለ አከፋፈለው፣ ስለ ላካው፣ ስለተበላሸ፣ የመጠቀሚያ ጊዜው ስለአለፈበት፣ ስለተወገደ ምግብና ሌሎች ተያያዥ የሆኑ ሰነዶችን በአግባቡ የመያዝና በባለስልጣኑ ሲጠየቅም የማሳየት ግዴታ አለበት።
- 2) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) እንደተጠበቀ ሆኖ ምግቡ ተጨማሪ ምግብ ወይም የጨቅላ ህፃናት ምግብ ከሆነ ድርጅቱ በየስድስት ወሩ ለባለሥልጣኑ ሪፖርት ማድረግ አለበት።
- 3) ድርጅቱ ዝርዝር ኢንቮይሶች፣ ደረሰኞች፣ የክምችት መቆጣጠሪያ ስቶክና ቢን ካርዶች እና ሌሎች መረጃዎች ሊኖረው ይገባል።
- 4) ድርጅቱ ምግቡን የገዛበትና የሸጠለት ድርጅት ስምና ሙሉ አድራሻ መያዝ አለበት።
- 5) ማንኛውንም የምግብ ንግድ ድርጅት ከላይ የተጠቀሱት መረጃዎችን በአግባቡ የመያዝ ግዴታ አለበት።

40. ምግብ ስለ ማስተዋወቅ

ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት በማንኛውም የማስታወቂያ መንገድ ተጠቅሞ ምግብ ማስተዋወቅ የሚችለው አግባብ ባለው የምግብ ማስታወቂያ ህግ መሰረት ይሆናል።

41. መረጃ ለሕዝብ ይፋ ስለ ማድረግ

- 1) ባለሥልጣኑ የወሰደውን ማንኛውም አስተዳዳሪዊ እርምጃ በተመለከተ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝና የቅሬታ አቀራረብ ጊዜ ገደብ ሲጠናቀቅ ወይም ቅሬታ ሰሚ አካሉ ጉዳዩን መርምሮ የመጨረሻ ውሳኔ ሲሰጥ መረጃዎቹን ለህብረተሰቡ ይፋ ሊያደርግ ይችላል።
- 2) ባለሥልጣኑ በማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት ያገኛቸው የአሰራር ግድፈቶች፣ የተረጋገጡ ተጨባጭ ጥቆማዎች ሲያገኝና መረጃው ለሕብረተሰቡ ባለመነገሩ በህብረተሰቡ

ጤና ላይ አደጋ ሊያስከትል ይችላል ተብሎ ሲታመን መረጃዎቹ በማንኛውም የመገናኛ ዘዴ ይፋ ሊያደርግ ይችላል።

3) ማንኛውም ድርጅት የድርጅቱን ስምና አድራሻ የሚገልፅ ሊነበብ በሚችል ጉልህ ፊደል ቢያንስ በአማርኛ ቋንቋ ፅፎ ድርጅቱ በሚኖሩበት ቦታ ድርጅቱን ሊያመለክት በሚችል መልኩ ማኖር አለበት።

4) ማንኛውም ሰዉ በባለሥልጣኑ ምስጢር ተብለው ከተያዙ መረጃዎች በስተቀር ስለ ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት የሚፈልገውን መረጃ ማግኘት ይችላል።

42. ስለ አገልግሎት ክፍያ

ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት በባለስልጣኑ ለሚሰጠው አገልግሎት አግባብ ባለው አካል በሚወስነው የክፍያ ተመን መሰረት መክፈል ይኖርበታል።

43. የመተባበር ግዴታ

ባለስልጣኑ ይህን መመሪያ ለማስፈፀም እንዲችል ጉዳዩ የሚመለከታቸው ማንኛውም የፌዴራልና የክልል መንግሥት አካላት የመተባበር ግዴታ አለባቸው።

44. ተፈጻሚነት የማይኖራቸው መመሪያዎች

ከዚህ መመሪያ ጋር የሚቃረን ማንኛውም መመሪያ፣ ሰርኩላር ደብዳቤ ወይም የአሰራር ልምድ በዚህ መመሪያ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

45. መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ ከነሐሴ 2 ቀን 2004 ዓ.ም ጀምሮ ተፈጻሚ ይሆናል።

አቶ የሁሉ ደነቀው

የኢትዮጵያ የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን

ዋና ዳይሬክተር

**የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት
መጠየቂያ ቅጽ**

1. የአመልካች ሙሉ ስም _____
2. አመልካቹ/ቿ በድርጅቱ ያለው ኃላፊነት _____
3. የድርጅቱ ባለቤት ሙሉ ስም _____
አድራሻ _____

ክልል _____ ዞን/ክ/ከተማ _____ ወረዳ _____ ከተማ _____ ቀበሌ _____ ስ/ቁ _____
ሞ/ቁ _____ ኢ.ሜ.ይ.ል _____

4. የምግብ ንግድ ድርጅቱ አድራሻ _____

ክልል _____ ዞን/ክ/ከተማ _____ ወረዳ _____ ከተማ _____
ቀበሌ _____ ስ/ቁ _____ ሞ/ቁ _____ ኢ.ሜ.ይ.ል _____
የቦታው ልዩ መጠሪያ _____

5. የድርጅቱ ዓይነት

አስመዬ ጅምላ አከፋፋይ ላኪ

6. የሚይዘው የምግብ ዓይነት _____

7. የድርጅቱን የቴክኒክ ባለሙያ

7.1 ሙሉ ስም _____

7.2 የትምህርት ደረጃ _____

(የባለሙያው የውል ስምምነትና የትምህርት ማስረጃ ይያያዝ)

8. እኔ _____ የተባልኩኝ በምግብ ላኪ፣ አስመጪ እና አከፋፋይ መመሪያ ላይ የተቀመጡትን መስፈርቶች ስላሟላሁኝ ድርጅቱ ታይቶ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት እንዲሰጠኝ እጠይቃለሁ።

ፊርማ _____

ቀን _____

9. ለቢሮ ስራ ብቻ የሚያገለግል

- ማመልከቻውን የተቀበለው ሰራተኛ ስም _____ ፊርማ _____
- ማመልከቻውን የተቀበለበት ቀን _____ ሰዓት _____
- የቀጠሮ ቀን _____ ሰዓት _____

**የኢትዮጵያ የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን
Ethiopian Food, Medicine & Healthcare Administration and Control Authority**

እገል 2

የምግብ ንግድ ድርጅት የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ለመስጠት በተቆጣጣሪዎች የሚሞላ የኢንሰፔክሽን ቅፅ

<ul style="list-style-type: none"> • የድርጅቱ ስም _____ የምርት ዓይነት _____ • ድርጅቱ የሚገኝበት አድራሻ፡ ክልል _____ ዞን/ክፍለአካተማ _____ ወረዳ _____ ከተማ _____ ቀበሌ _____ የቦታው ልዩ መጠሪያ _____ ስልክ ቁጥር _____ • የድርጅቱ ባለቤት/ተወካይ _____ 			
ተቁ	ዝርዝር መለኪያዎች	የመመዘኛ ነጥብ	የተሰጠው ነጥብ
1.	አካባቢያዊ ሁኔታ	7	
1.1	ድርጅቱ የተቋቋመበት ቦታ ለምግብ ብክለት ያለው ተጋላጭነት	5	
1.2	የመሰረተ ልማት ሁኔታ	2	
2	የህንፃው አሰራር ሁኔታ	48	
2.1	የህንፃው ክፍታ ከሚከማቸው ምግብ ጋር ያለው ተስማሚነት	3	
2.2	ህንፃው የተገነባበት ማቴሪያል ሁኔታ	5	
2.3	ድርጅቱ ከሚከማቸው የምግብ መጠን አንፃር የክፍሎቹ ስፋት ሁኔታ	7	
2.4	የተለየ የምግብ ማከማቻ ክፍል፣ የተበላሹ ምግቦች ማቆያ ቦታ፣ መፀዳጃና የእጅ መታጠቢያ ክፍል መኖሩ	7	
2.5	የህንፃው ግድግዳና ወለል ለማዕዳት ያለው ምቹነት	9	
2.6	የማከማቻ ክፍሉ ባሪያ የተሰራበት ማተሪያል ሙቀትና ከቀጥተኛ የፀሀይ ብርሃን የመከላከል አቅሙ	3	
2.7	የህንፃው በርና መስኮት ምግብን ሊበክሉ ከሚችሉ ነገሮች የመከላከል አቅሙ	4	
2.8	በማከማቻ ክፍሉ ውስጥ ያለው የብርሃንና የአየር ዝውውር ሁኔታ	7	
2.9	የደረቅ ቆሻሻ አያያዝ ሁኔታ	3	
3	አሰራሪ ግብአቶችና ቁሳቁሶች	30	
3.1	ምግቡን ለማስቀመጥ የሚያስችል በቂ መድርደሪያ ወይም ፓሌት መኖሩንና የማቴሪያሉ ዓይነትና የአቀማመጥ ሁኔታ	10	
3.2	ድርጅቱ የቅዝቃዜ ሰንሰለታቸው መጠበቅ የሚያስፈልጋቸው ምግቦች የሚከማቹ ከሆነ ምግቡን ለማስቀመጥና ለማንጓዝ የሚያስችል መሳሪያ መኖሩ	10	
3.3	የመጀመሪያ ህክምና እርዳታ መስጫ መሳሪያ መኖሩን	3	
3.4	የድንገተኛ እሳት አደጋ ማጥፊያ መሳሪያ መኖሩን	3	
3.5	የምግብ ስርጭት መረጃ መያዣ ስርዓት መኖሩን	2	
3.6	እንደ ምግቡ አይነት የሰራተኞች የደህንነት መጠበቂያ ማቴሪያሎች መኖራቸው	2	
4	የሰው ሀይል	15	
4.1	ድርጅቱን በቴክኒክ ሀላፊነት የሚመራ ባለሙያ የትምህርት ዝግጅት ሁኔታ	10	
4.2	የጤና ምርመራ ሁኔታ	5	
	ጠቅላላ ድምር	100	
የኢንሰፔክተሮች አስተያየት _____			
የኢንሰፔክተሮች ስም _____ ፊርማ _____ ቀን _____ ሰዓት _____			
የሀላፊው አስተያየት _____ ስም _____ ፊርማ _____ ቀን _____ ሰዓት _____			

የኢትዮጵያ የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን
Ethiopian Food, Medicine & Healthcare Administration and Control Authority

አገል 3

በኢንሰፔክሽን ወቅት ለተገኙ ክፍተቶች ለማሟላት ከድርጅቱ ጋር የሚገባ መተማመኛ ሰነድ

1. የድርጅቱ ስም _____ የምርት ዓይነት _____ 2. ድርጅቱ የሚገኝበት አድራሻ ክልል _____ ዞን/ክፍለከተማ _____ ወረዳ _____ ከተማ _____ ቀበሌ _____ ልዩ መጠሪያ _____ ስልክ ቁጥር _____ 3. የድርጅቱ ባለቤት/ተወካይ _____				
ተቁ	በድርጅቱ ውስጥ የተገኙ ክፍተቶች	በድርጅቱ መወሰድ የሚጠበቅ የማስተካከያ እርምጃዎች	ያለባቸው የጊዜ ወሰን	ምርመራ
የኢንሰፔክተሩ ስም _____ ፊርማ _____ 1. _____ 2. _____ 3. _____ ቀን _____		የድርጅቱ ባለቤት/ተወካይ ስም _____ ፊርማ _____ _____ ቀን _____		

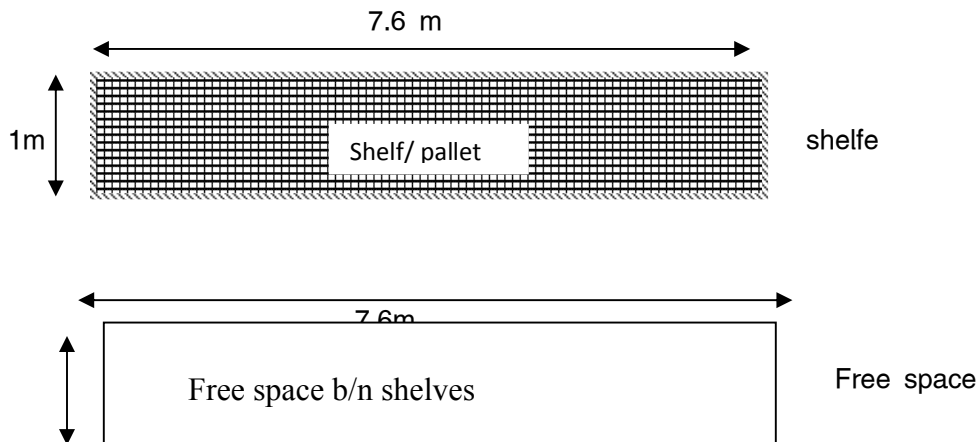
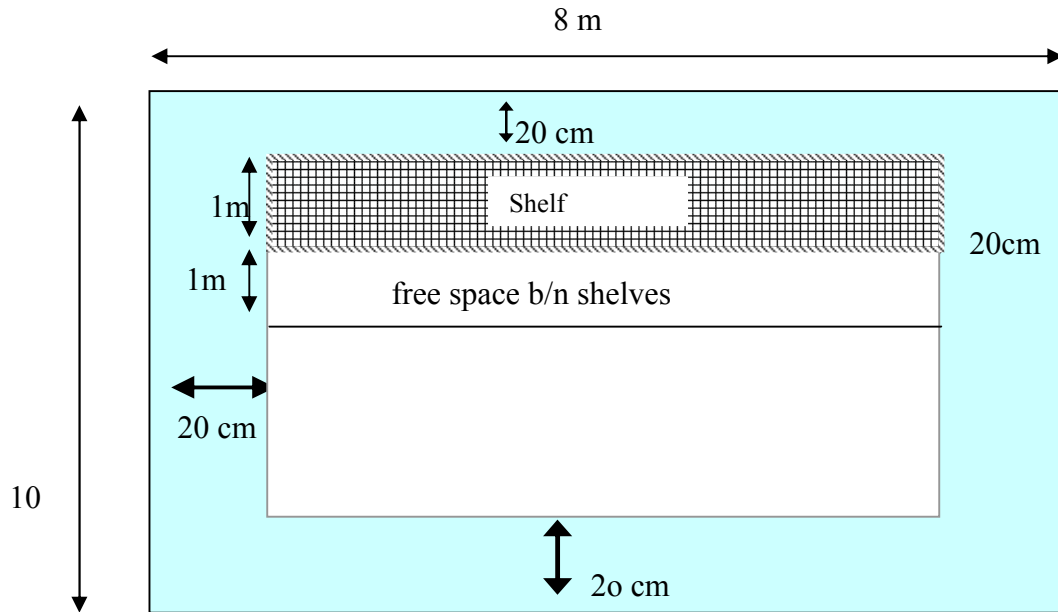
ማሳሰቢያ

- ድርጅቱ የተቀመጠውን መሰፈርት ከ 60 ፐርሰንት በላይ አጭሎ ፍቃድ የሚሰጠው ከሆነ ጉድለቶችን ለማስተካከል ይህ የመተማመኛ ቅፅ በሶስት ኮፒ ተዘጋጅቶ 1 ኮፒ ለድርጅቱ የሚሰጥ 2ኛ ኮፒ ከድርጅቱ ፋይል ጋር ይያዛል፤ 3ኛ ኮፒ ለኢንሰፔክሽንና ሰሪቪላንስ ዳይሬክቶሬት ለክትትል ይሰጣል።
- ድርጅቱ መሰፈርቱን ሳያሟላ ቀርቶ በድጋሚ ፈቃድ ለማውጣት የሚመለስ ከሆነ ይህ የመተማመኛ ቅፅ በሁለት ኮፒ ተዘጋጅቶ 1ኛ ኮፒ ለድርጅቱ የሚሰጥ 2ኛ ኮፒ ከድርጅቱ ፋይል ጋር ይያዛል።
- ድርጅቱ በገባው የመተማመኛ ሰነድ መሰረት ክፍተቶቹን በተቀመጠለት የጊዜ ገደብ ካላሟላ አግባብ ባለው ህግ መሰረት አስተዳዳሪዎች እርምጃ ይወስድባቸዋል።

በምግብ ማከማቻ ክፍል የምግብ መደርደሪያ ወይም ፓሌት አቀማመጥ ሞዴል

ማንኛውም የምግብ ንግድ ድርጅት ለምግብ ማከማቻ የሚያዘጋጀው ክፍል ውስጥ ሊኖራቸው የሚገባ የመደርደሪያ ወይም ፓሌት አቀማመጥ እንደሚከተለው መሆን አለበት፡-

በአንድ የምግብ ማከማቻ ክፍል ሊኖሩ የሚችሉ የምግብ መደርደሪያ ወይም ፓሌት ብዛት ከዚህ በታች በተቀመጠው ስሌት መሰረት ማወቅ ይቻላል፡፡

ለምሳሌ በስኬሉ ላይ እንደተቀመጠው የመጋዘኑ ስፋት 10ሜትር በ 8 ሜትር የሆነ ማከማቻ ክፍል ሊኖሩ የሚችሉ መደርደሪያዎች ወይም ፓሌቶች ለማወቅ እንደሚከተለው ይሆናል።

$$\begin{aligned} \text{Total Area} &= \text{width} \times \text{length} \\ (\text{Area}_1) &= 10\text{m} \times 8\text{m} \\ &= \underline{80\text{m}^2} \end{aligned}$$

ይሁን እንጂ በተቀመጠው መስፈርት መሰረት አንድ የምግብ መደርደሪያ ወይም ፓሌት ሊቀመጥ የሚችለው ከማከማቻ ክፍሉ ግድግዳ ቢያንስ 20 ሴ.ሜ ርቀት መቀመጥ አለበት።

በዚህ መሰረት ከግድግዳው በአራቱ አቅጣጫ ያለው /20cm*4 side/ ስፋት ከጠቅላላ የመጋዘኑ ስፋት መቀነስ አለበት።

በዚህ መሰረት

$$\begin{aligned} \text{Area}_2 &= \text{width}_2 \times \text{length}_2 \\ &= (\text{width}_1 - (20\text{cm} \times 2)) \times (\text{length}_1 - (20\text{cm} \times 2)) \\ &= (10\text{m} - 0.4\text{m}) \times (8\text{m} - 0.4\text{m}) \\ &= 9.6\text{m} \times 7.6\text{m} \\ &= \underline{72.96\text{m}^2} \end{aligned}$$

ስለዚህ የምግብ መደርደሪያዎቹ በውስጠኛው ስፋት (Area₂) ላይ ብቻ ናቸው ሊቀመጡ የሚችሉ።

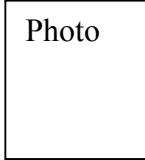
በዚህ መሰረት በማከማቻ ክፍሉ በ Area₂ ላይ ሊኖሩ የሚችሉ የመደርደሪያ ብዛት ለማወቅ

$$\begin{aligned} \text{No of shelves / Pallets} &= \frac{\text{Area}_2}{\text{Area of shelves} + \text{Area of free space}} \\ &= \frac{72.96\text{m}^2}{(1\text{m} \times 7.6\text{m}) + (1\text{m} \times 7.6\text{m})} \\ &= \underline{4.8 \text{ shelves / pallets}} \end{aligned}$$

ከላይ በተገለጸው ምሳሌ መሰረት በ 80m² ስፋት ያለው መጋዘን ሊኖሩ የሚችሉ (1m width & 7.6m length ያላቸው ሽልፎች) የሽልፍ ብዛት 5 ሽልፎች ብቻ ይሆናሉ ማለት ነው።

የኢትዮጵያ የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን
Ethiopian Food, Medicine & Healthcare Administration & Control Authority
አዝል 5

የምግብ ላኪ፣ አስመጪና ጅምላ አከፋፋይ ንግድ ድርጅት የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት
Certificate of Competence for Food Export/Import/Wholesale Organization

ቁጥር _____
 ቀን _____
 የድርጅቱ ስም _____ የንግድ ስራ ዓይነት _____
 Name of business organization Buisness type
 የሚይዘው የምርት ዓይነት _____
 Product Type
 የድርጅቱ አድራሻ _____
 Address of the organization
 ክልል _____ ምን/ክ/ከተማ _____ ወረዳ _____ ከተማ _____
 Region Sub city/Zone Woreda City
 ቀበሌ _____ የቤ/ቁጥር _____ ስ/ቁጥር _____ ፋክስ _____
 Kebele House no Telephone Fax

የድርጅቱ ባለቤት ሙሉ ስም _____
 Owners Full Name

ድርጅቱ ባለስልጣኑ ያወጣውን መስፈርቶች ማሟላቱ ስለተረጋገጠ በምግብ፣ በመድኃኒትና በጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር አዋጅ 661/2002 መሰረት ይህ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ተሰጥቷል፡፡

This Certificate of Competence is issued upon fulfillment of requirements set by the Authority in accordance with Food, Medicine and Healthcare Administration and Control Proclamation No. 661/2009.

የሃላፊ ፊርማ Signature of Authorized Person		የተሰጠበት ቀን Date of Issue
ታዲላ Renewed 200__ E.C/201__ G.C የደረሰኝ ቁጥር _____ R/no ፊርማ _____ Signature	ታዲላ Renewed 200__ E.C/201__ G.C የደረሰኝ ቁጥር _____ R/no ፊርማ _____ Signature	ታዲላ Renewed 200__ E.C/201__ G.C የደረሰኝ ቁጥር _____ R/no ፊርማ _____ Signature

ማሳሰቢያ /Notice/

ይህ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት
 This certificate of competence

1. በየአመቱ ካልታደሰ እንደተሰረዘ ይቆጠራል፡፡
 Shall be considered cancelled unless renewed every year.
2. ድርጅቱ አግባብ ካላቸው ህጎችና መስፈርቶች ውጭ ሲሰራ ሲገኝ ሊታገድ ወይም ሊሰረዝ ይችላል፡፡
 may be suspended or revoked if the organization is found in violation of applicable laws & standards.

በመግቢያና መውጫ በር የምግብ ኢንስፔክሽን ቅፅ

1. የድርጅቱ ስም _____ የብ/ማ ምስክር ወረቀት ቁጥር _____
2. የመግቢያና መውጫ በር _____
3. የመገኘት ሰነድ ቁጥር _____
4. የኢንፎርሜሽን ቁጥር _____
5. የዲክላራሽን ቁጥር _____

ተቁ	የምርቱ /መጠሪያ ስም	መግለጫ	መለኪያ	መጠን	የአምራቹ ድርጅት ስም	የምርት መለያ ቁጥር	የተመረተበት ቀን	የመጠቀሚያ ጊዜ ማብቅያ ቀን	መግለጫ

የኢንስፔክሽን ውጤት

የምግብ ሁኔታ

- የምርቱ አገልግሎት አቀማመጥ ሁኔታ _____
- የማሸጊያና ገላጭ ዕቃ ሁኔታ _____
- ጥራትና ደህንነት _____
- የቀረቡ ተያያዥ ደክመንቶች ሁኔታ _____

የናሙና አወሳሰድ ስልት (Sampling Technique): _____

ተጨማሪ የላባራቶሪ ምርመራ ያስፈልገዋል? ያስፈልጋል አያስፈልግም
 የላባራቶሪ ምርመራ የሚያስፈልግ ከሆነ የምግብ ዝርዝር መረጃ ይገለፅ

ማጠቃለያ : ምግብ በተደረገበት ኢንስፔክሽን መሰረት የሚፈለገውን የጥራትና ደህንነት መስፈርት ያሟላል አያሟላም

አጠቃላይ አስተያየት: _____

ምግብ ኢንስፔክት ያደረገው ኢንስፔክተር

ስም _____

ፊርማ _____

ኢንስፔክሽን የተካሄደበት ቀን _____ ሰዓት _____

የኢትዮጵያ የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን
Ethiopian Food, Medicine & Healthcare Administration & Control Authority

አ/አ 7

የምግብ ናሙና መውሰጃ ማሳወቂያ ቅጽ

እኔ/እኛ ስሜ/ስማችን ከታች የተገለፀው የባለስልጣኑ ኢንስፔክተር/ሮች የሆንኩኝ/የሆንን በምግብ፣ በመድኃኒትና በጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር አዋጅ ቁጥር 661/2002 አንቀፅ 5 ንዑስ አንቀፅ (2) (መ) በተሰጠኝ/ን ስልጣን መሰረት የሚከተለውን የምግብ ናሙና ለምርመራ አላማ ከድርጅቱ የወሰድኩ/ን መሆኔን/ናችንን አረጋግጣለሁ/እናረጋግጣለን፡፡

1	የናሙናው ባለቤት ድርጅት ስም	
2	የብቃት ማረጋገጫ ም/ወረቀት ቁጥር	
3	አድራሻ	
4	የናሙናው መጠሪያ ስም እና አይነት	
5	መጠን	
6	የምርት መለያ ቁጥር (batch No.)	
7	የተመረተበት ቀን	
8	የመጠቀሚያ ጊዜው የሚያበቃበት ቀን	
9	የአምራቹ ድርጅት ስም	
10	ናሙናው የተወሰደበት ቦታ	
11	ናሙናው የተወሰደበት ምክንያት	

ናሙናውን የወሰደው ኢንስፔክተር ሙሉ ስም	የድርጅቱ ባለቤት/ተወካይ
1. _____ ፊርማ _____	ስም _____
2. _____ ፊርማ _____	ፊርማ _____
3. _____ ፊርማ _____	ቀን _____ ሰዓት _____

ናሙናው የተወሰደበት ቀን _____ ሰዓት _____

የኢንስፔክተሮች ሀላፊ አስተያየት _____

የሀላፊው ሙሉ ስም _____
 ፊርማ _____
 ቀን _____

የኢትዮጵያ የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን
Ethiopian Food, Medicine & Healthcare Administration & Control Authority

አገል 8

ናሙና ወደ ባቦራቶሪ መላኪያ ቅፅ

ለ _____

በምግብ፣ በመድኃኒትና በጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር አዋጅ ቁጥር 661/2002 አንቀፅ 5 ንዑስ አንቀፅ (2) (P) መሰረት የሚከተለውን የምግብ ናሙና ለምርመራ አላማ የተላከ መሆኑን እየገለፅን ናሙናው ተመርምሮ የምርመራው ውጤት እንዲገለፅልን እንጠይቃለን፡፡

1	የናሙናው መጠሪያ ስም እና አይነት	
2	መጠን	
3	የምርት መለያ ቁጥር (batch No.)	
4	ምግቡ የተመረተበት ቀን	
5	የመጠቀሚያ ጊዜው የሚያበቃበት ቀን	
6	የተመረተበት ሀገር	
7	የአምራቹ ድርጅት ስም	
8	ናሙናው ምርመራ ያስፈለገበት ምክንያት	
9	የምርመራ ዓይነት (eg. microbiology, physicochemical, nutritional content, toxicity etc....)	

ናሙናው የላከው ሀላፊ

ሙሉ ስም _____

ፊርማ _____

ቀን _____

የኢትዮጵያ የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለ ስልጣን
Ethiopian Food, Medicine & Healthcare Administration and Control Authority

አገል 9

ምግብን ኳራንታይን የማድረጊያ መተማመኛ ቅፅ

እኔ/እኛ ስሜ/ስማችን ከታች የተገለፀው የባለስልጣኑ ኢንስፔክተር/ሮች የሆኑኝ/የሆንን በምግብ፣ በመድኃኒትና በጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር አዋጅ ቁጥር 661/2002 አንቀፅ 5 ንዑስ አንቀፅ (2) (P) በተሰጠኝ/ን ስልጣን መሰረት ዝርዝራቸው ቀጥሎ የተገለፀው ምግቦች ጥራታቸውና ደህንነታቸው እስኪረጋገጥ ድረስ በማንኛውም መንገድ ጥቅም ላይ እንዳይውሉ ኳራንታይን ተደርገው እንዲቆዩ ያዘዘኝ/ን መሆኔን/ናችንን አረጋግጣለሁ/እናረጋግጣለን፡፡

1. የምግቡ ባለቤት ድርጅት ስም _____ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ቁጥር _____
 አድራሻ ክልል _____ ዞን/ክፍለከተማ _____ ወረዳ _____ ከተማ _____
 ቀበሌ _____ የቦታው ልዩ መጠሪያ _____ ስልክ ቁጥር _____

2. ምግቡ ኳራንታይን የተደረገበት አድራሻ ፤ ክልል _____ ዞን/ክፍለከተማ _____ ወረዳ _____
 ከተማ _____ ቀበሌ _____ የቦታው ልዩ መጠሪያ _____ መጋዘን ቁጥር (ካለ) _____

ተቁ	የምግብ ዓይነት	የምርት መለያ ቁጥር	የተመረተበት ቀን	የመጠቀሚያው ማብቅያ ጊዜ	የአምራቹ ድርጅት ስም	የተመረተበት ሀገር	መጠን	ኳራንታይን የተደረገበት ምክንያት

እኔ ስሜ ከዚህ በታች የተገለፀው የዚህ ድርጅት ባለቤት/ተወካይ የሆኑኝ የባለስልጣኑ ኢንስፔክተሮች ባዘዙት መሰረት የያዘኩትን ምግብ ጥራትና ደህንነት እስኪረጋገጥ ድረስ በማንኛውም መንገድ ምግቡን ጥቅም ላይ እንዳይውል ኳራንታይን አድርጌ የማቆየው መሆኔን አረጋግጣለሁ፡፡

የድርጅቱ ባለቤት/ተወካይ ስም _____
 ፊርማ _____
 ቀን _____ ሰዓት _____

ኳራንታይን አድራጊው ኢንስፔክተር ሙሉ ስም _____

1. _____ ፊርማ _____
 2. _____ ፊርማ _____
 3. _____ ፊርማ _____

ኳራንታይን የተደረገበት ቀን _____ ሰዓት _____

ማሳሰቢያ
 ይህ ቅፅ በሶስት ኮፒ ተዘጋጅቶ 1 ኮፒ ለድርጅቱ 1 ኮፒ ከድርጅቱ ፋይል ጋር የሚያያዝ ሆኖ 1 ኮፒ ለህግ ክፍል ለክትትል የሚላክ ይሆናል፡፡

**የኢትዮጵያ የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለ ስልጣን
Ethiopian Food, Medicine & Healthcare Administration and Control Authority**

አገል 10

ቀን _____

የመልቀቂያ ፍቃድ ቁጥር _____

Date

Release permit no.

**በመግቢያና መውጫ በር የምግብ መልቀቂያ ማሳወቂያ ሰነድ
Entry-Exit Port Food Release Notification**

ለ _____

To

ከዚህ በታች የተጠቀሰው ምግብ በምግብ፣ በመድኃኒትና በጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር አዋጅ ቁጥር 661/2002 እና ሌሎች አግባብነት ያላቸው ህጎች መስፈርት የሚያሟላ በመሆኑ ወደ ሀገር ውስጥ እንዲገባ/ ወደ ውጭ ሀገር እንዲወጣ ፈቃድ ተሰጥቷል፡፡

The food item specified hereunder has been approved to be Imported/Exported to/from the country in accordance with the requirements of the Food, Medicine & Healthcare Administration & Control Proclamation No. 661/2009 and other relevant laws.

1	የድርጅቱ ስም Name of the Organization					
2	የመጓጓዣ ሰነድ ቁጥር Bill of lading No.					
3	ኢንቨሮይስ Invoice No.					
4	የዲክላራሽን ቁጥር Declaration number					
5	የምግብ ዓይነት Type of food					
7	ከኢንቨሮይስ ውስጥ ወደ ሀገር እንዳይገባ/ከሀገር እንዳይወጣ የተከለከለ (ካለ) Food not approved to be imported/exported from the invoice (if any)					
የምግብ ዓይነት (type of food)	መለኪያ (unit)	መጠን (Quantity)	የምርት መለያ ቁጥር (batch No)	ምግብ የተመረተበት (Manf.date)	የአምራቹ ድርጅት ስም (Manufacturer)	የተመረተበት ሀገር (Country of origin)
የአ.ንሰፔክተር ሙሉ ስም _____ Name of authorised inspector ፊርማ _____ Signature የተሰጠበት ቀን _____ አገልግሎት የሚያበቃበት ቀን _____ Date of issuance Valid up to					ማህተም Seal	

ማሳሰቢያ፡

ይህ ፎርም በሶስት ኮፒ ተዘጋጅቶ ዋናው ለጉምሩክ 2ኛው ኮፒ ለድርጅቱ የሚሰጥ ሆኖ 3ኛው ኮፒ ከፓዱ ጋር የሚቆይ ይሆናል፡፡
This form shall have three copies the original sent to custom & revenue, the 2nd copy to the organization and the 3rd copy shall be kept along with the pad/

የኢትዮጵያ የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን
Ethiopian Food, Medicine & Healthcare Administration & Control Authority

አገል 11

Telephone: +251115522547
 Fax: +251115521392
 p.o.box - 5681
 E-mail: Daca@ethionet.et
 Website- <http://www.fmhaca.gov.et>
 Addiss Abeba- Ethiopia

Ref. No ____/____/____

Date: ____/____/____

HEALTH CERTIFICATE

This is to certify that _____ Ltd, Address _____ Ethiopia is registered under certificate of competence No _____ in accordance with the Food, Medicine & Healthcare Administration & Control proclamation no. 661/2009 of Ethiopia, as a food _____. The food is inspected to ascertain compliance with the prescribed standard.

Permission is hereby granted to it for export of _____ Metric Tons of _____ to _____ as here under shown.

	Name of food	Invoice Number	Batch no	Quantity (MT)	Values (\$US)	remark
	Total					

Please note that this Health Certificate is limited to this consignment only, and is Valid from Date ____ / ____ / ____ to Date ____ / ____ / ____.

Signed by:

 Authorized person